DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXXVII. ZATURDAG den 6den OCTOBER 1849. No. 40

OOST-INDIE.

Batavia, 25 *Juny*. De brave generaal-majoor A. V. Michiels, opperbevelhebber der 3de Balische expeditie, op het oogenblik dat hy door eene schitterende overwinning de kroon op zyne herhaalde zegepralen zette, is door een noodlottig geweerschot getroffen, en ten gevolge daarvan den heldendood gestorven.

Het stoffelyk overschot van den generaal is door Zr. Ms. stoomschip Etna naar Batavia gebragt, en op 1 Juny met de meeste militaire honneurs begraven geworden.

— By besluit van den Gouverneur-Generaal van 3 Juny, is Zyne Hoogheid de Luitenant-Generaal, Kommandant van het Indisch leger, Hertog Bernhard van Saxen-Weimar-Eisenach, belast met het opperbevel over de expeditie tegen Balie, terwyl het speciaal bevel over de troepen van de landmagt opgedragen is aan den Luitenant-Kolonel der infanterie J. van Swieten.

By besluit van 4 Juny, is aan den Luitenant-Kolonel der infanterie J. van Swieten, bygestaan door den kapitein-adjudant van den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal Jhr. Ths. van Capellen, opgedragen het beleid en de behandeling van de verdere staatkundige aangelegenheden, met de tegenwoordige onderneming tegen Balie in verband staande, en zulks onder goed- en afkeuring van Zyne Hoogheid den Luitenant Generaal, Kommandant van het Indisch leger, die met het oppertoezigt over de behandeling van de staatkundige aangelegenheden van Balie belast is.

— In de eerste dagen van de maand April jl. werd door den resident van Djokdjokarta berigt, dat zekere Pangerang Harjo Ronggo, eigen broeder van den vroegeren hoofdmuiteling Dhipo Negoro, en dus ook door den broederband verbonden aan den schoonvader van den tegenwoordigen Sultan en aan vele andere prinsen van den eersten rang, sedert vele maanden leidde een gedrag, hetwelk hoogst bedenkelyke gevolgen kon hebben. Hy had relatien aangeknoopt in aangrenzende residentien. en scheen te willen stryden voor het geloof, en om zynen broeder Dhipo Negoro als Sultan op Java te brengen.

Onder deze omstandigheden heeft de resident gemeend te mogen gebruik maken van de aan hem verleende magtiging, na zich persoonlyk te hebben overtuigd, dat evenmin het bestuur van den Sultan, als de naaste betrekkingen van den Pangerang Ronggo, zyn gedrag konden goedkeuren, of voor hetzelve durfden borg staan.

Deze werd daarop door eenen zyner naaste bloedverwanten afgehaald en overgebragt naar des residents woning, alwaar hem werd aangezegd, dat hy werd genomen in verzekerde bewaring, en waarom zulks geschiedde. Geen woord is door den Pangerang Ronggo tot verschooning ingebragt, hy gaf gewillig zyn kris af en scheen zeer gelaten in zyn lot. Kort daarna is hy, onder geleide van den eersten luit. der infanterie Labaar, langs den weg van Soerakarta, vertrokken naar Samarang, alwaar hy den 11den in staat van arrest aangekomen is.

Op deze wyze is Java, en in het byzonder het landschap Djokdjokarta, bewaard gebleven voor nieuwe woelingen en is gehandhaafd het gezag van den Sultan, hetwelk door deze poging meer nog, dan dat van het gouvernement zou zyn bedreigd.

— Ofschoon men zich vleijen mag, dat na de overmeestering van Djagaraga, nadat de radjas van Beliling en Karang-Assam onttroond en waarschynlyk, even als de goestie Djielantiek, gedood zyn, en na de nu laatstelyk te Soengie Lawas en Kasoemba plaats gehad hebbende tuchtiging van Klonkong, de Balische geschillen, zonder verdere bloedvergieting, zullen kunnen worden beslecht, zoo is echter het tegendeel nog mogelyk. In het vooruitzigt van die mogelykheid, en om in allen gevalle de onderhandelingen tot eene eindregeling te doen komen, en aan dezelve meer klem by te zetten, worden ter vervanging en aanvulling van de zieken, zoo te Batavia als te Soerabaya, eenige versche troepen, onder welke de kompagnie walbusschutters van het eerste bataljon infanterie te Batavia, en de helft van het 14de bataljon te Soerabaya ingescheept, ten einde Zyne Hoogheid den Opperbevelhebber, by zyne komst op Balie, te vergezellen, terwyl eindelyk het vereischte wordt voorbereid, om, zoo het noodig ware, de strydkrachten nog meer te versterken en tot afdoening van zaken te geraken.

Zyne Hoogheid de luitenant-generaal kommandant van het Indisch leger heeft zich op 15 dezer ingescheept aan boord van Zr. Ms. stoomschip Etna, by ongesteldheid van den luit ter zee der 1ste kl. J. A. C. Eschauzier, gekommandeerd door den luit. ter zee 2de kl. J. G. de Man en bestemd naar Soerabaya. Op dit stoomschip is reeds ingescheept de kompagnie walbusschutters en voor zoo ver by aankomst te Soerabaya geen ander stoomschip beschikbaar mogt zyn, zal de Etna, welke waarschynlyk in den ochtend van 8 Juny Soerabaya zal bereiken, op sleeptouw nemen het vaartuig, op hetwelk ingescheept zal worden het halve 14de bataljon, aldaar aanwezig.

Expeditie tegen Bali.

Padang (Balie), 26 *Mei*. Het is met een diep gevoel van smart, dat ik de eer heb Uwe Exc. kennis te geven van het overlyden van onzen opperbevelhebber de gen.-majoor A. V. Machiels, aan de gevolgen eener wond, met beenverbryzeling, die Z. H. E. Gestr. in den nacht van den 24 op den 25sten te Kasoemba heeft bekomen. Voor deszelfs overlyden, slechts weinige uren na de verwonding, had de generaal nog eene amputatie ondergaan, ter hoogte van de regter dy.

Ik moet echter de berigten wat hooger opvatten, om Uwe Exc. meer duidelykheid te geven.

In den avond van den 23sten kregen de troepen last den volgenden dag naar Kasoemba op te rukken. Twee kompagnien van het 7de bataljon infanterie moesten te Padang achterblyven, tot bewaking der vivres-magazynen, terwyl een bataljon marine-soldaten, sterk 600 man, onder de bevelen van den kapitein ter zee Bouricius, den togt zoude vergezellen.

Op eenen korten afstand noord-oostelyk van Kasoemba, ligt een tempel (tampat dewa), soengej lawas genaamd, die als de heiligste tempel van gansch Balie bekend is.

De Klonkongers hadden besloten denzelven te verdedigen met al de hardnekkigheid, welke de geestdryvery en het geloof aan dat heiligdom hun ingaf. De tegenstand was inderdaad dapper, hoezeer dezelve niet van langen duur konde zyn, alzoo de vyand weinige vuurwapenen had. Na eenige wanhopige aanvallen met de lans werd de tempel veroverd.

De troepen marcheerden dadelyk tot den aanval van de kampong vooruit, in welke de vyand aan alle zyden groote massa's volk vertoonde.

Het 3de batalj. infanterie met het batalj. marine-soldaten en eene halve zespondor battery ging langs het strand. Het linker-halve 5de batalj., het 7de en het 13de bat infanterie met de kompagnie sappeurs en eene sectie der berg-battery met twee handmortieren, gingen door de kampong.

Het eerstgenoemde gedeelte werd door de Balinezen met groote onverschrokkenheid ontvangen, maar toch, gedeeltelyk door het blikkendozen-vuur, gedeeltelyk door het vuur der tirailleurs, met groot verlies verdreven.

De andere troepen déboucheerden in eene vlakte, na den vyand, die herhaalde malen met gevelde lans stormde, dwars door de kampong voor zich uit te hebben gedreven. Zy vonden aldaar nagenoeg een getal van 6 à 7000 Balinezen in massa opgesteld.

De drie bataljons infanterie échelonneerden zich met bataljons in divisie-kolonnes, bereid om het carré te vormen, indien de overmagt des vyands elk bataljon op zich zelf daartoe mogt noodzaken. In deze orde marcheerden zy den vyand te gemoet met de artillerie en sappeurs in hun midden.

Een aanval des vyands op den regtervleugel werd teruggeslagen en de vyand allerwege verdreven. Deze dag was, wat de hardnekkigheid van den tegenstand en de schoonheid van de manoeuvres betreft, niet de minste van die, waarop de opperbevelhebber zich tydens deze expeditie heeft kunnen beroemen.

Het was ruim drie ure in den namiddag toen de troepen de voor hen bestemde woningen betrokken; er werd last gegeven, dat, gedurende den nacht, alles gekleed en gewapend zoude moeten slapen, en deze voorzorg was niet overbodig.

Ten drie ure 's nachts werd by het 7de bataljon infanterie, dat zuidelyk van de overige troepen (aan des vyands zyde) was opgesteld, alarm geslagen, dat onmiddelyk door alle bataljons herhaald werd.

Een verdoovend geschreeuw, door de Balinezen aangeheven, en het geweervuur van alle onze posten, kondigden eenen nachtelyken aanval des vyands aan.

Van de uitgestrekte kampong was alleen de kom—de omgeving van de bazaar—bezet. Langs den breeden weg, die voorwaarts van het 7de bat. inf. lag, kwamen ontelbare drommen Balinezen onder het geroep van: amokh! amokh! vooruit. Een à twee huizen, die zy de onhandigheid hadden gehad, om zelf in den brand te steken, verlichtte het terrein, waarop zy aankwamen, hetgeen de bergbattery gelegenheid gaf op 60 passen een kogelschot te doen, dat velen deed vallen en de anderen deed wankelen.

Maar driemaal herhaalden zy den aanval en driemaal werden zy op dezelfde wyze afgeslagen. Toen wendde de vyand zich regts, maar stuitte op het marine-bataljon, dat met even veel onverschrokkenheid en een goed vuur hem ontving. Op 6 a 7 punten tegelyk deed de vyand zynen aanval, en deboucheerde eindelyk, begunstigd door de duisternis en lokale kennis, in het midden der kampong, regt op het hoofdkwartier. Op dit oogenblik, circa 4½ uur, bekwam de opperbevelhebber een schot, dat hem dadelyk deed neerzygen. Maar, zoo het den vyand ook al gelukte in de kampong door te dringen, overal vond hy verdedigers, zoodat hy genoodzaakt was, met veel verlies af te trekken.

Indien ik de stoutheid des vyands bedenk, die midden in een sterk bezet kampement doordringt, en verscheidene der onzen reeds met de lans nedersteekt, dan moet ik my verwonderen over het onbeduidende verlies dat wy geleden hebben, hoezeer ook de gevaarlyke verwonding van den opperbevelhebber een zeer kostbaar verlies is.

Maar tevens moet ik den bedaarden moed onzer troepen roemen, die allerwege om ingeld, door het verdoovend geroep van amokh! amokh! dat welligt een uur aangehouden heeft, geen oogenblik aan het wankelen zyn gebragt. Vooral het 7de bataljon en de berg battery, die den eersten, en zeker den voornaamsten aanval gehad hebben, verdienen speciaal hier genoemd te worden.

By het aanbreken van den dag was de vyand verdwenen, maar de brand, die door hem verwekt was, had zich intusschen voortgeplant. De generaal werd ten 7½ ure, onder geleide van eene kompagnie infanterie en een detachement kavallerie, naar Padang weggebragt. Hy werd dadelyk geamputeerd, maar ten 11 uur des avonds gaf hy den geest. Dit verlies wordt door ons allen diep gevoeld.

Door het verlies van den opperbevelhebber moesten de plans grootendeels worden gewyzigd. De generaal had naar Klonkong willen marcheren, en na gekwetst te zyn, heeft hy my die beweging nog aangeraden.— Maar het aanvankelyk plan was alleen ge-

(Vervolg op de vierde bladzyde.)

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 5 October 1849.

NAMENS den Heer Gouverneur wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 13 dezer als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 19 oncen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op poene als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris a. i.,
J. SCHOTBORGH Hz.

ADMINISTRATIE van FINANCIEN.

Gouvernements Wissel

OP aanstaanden Woensdag, den 10 dezer, zal er door het Gouvernement dezer kolonie verkocht worden een Wissel op het Ministerie van Kolonien, ten bedrage van *Zeven honderd en vyftig Gulden*, betaalbaar drie maanden nazigt; met bepaling, dat het aanbod van agios in decimalen, met geheele centen te berekenen, zal worden aangenomen.

Die daarin gading hebben gelieven zich ter Administratie van Financien met beslotene biljetten van inschryving te vervoegen op bovengemelden datum, des voormiddags uiterlyk te elf ure.

Curaçao den 5 October 1849.
De Administrateur van Financien,
H. KIKKERT.

ADMINISTRATIE van FINANCIEN.

Publieke Inschryving

WEGENS den verkoop van *acht en tachtig zakken Cochenille, elke zak inhoudende 50 lb.* te bezigtigen by den Kolonialen Magazynmeester en afkomstig, als:

Van 's Ryks Etablissementen van kultuur op dit eiland:
19 zakken 1ste soort.
2 do. 2de do.

Van 's Ryks Etabl. van kultuur te Bonaire:
46 zakken 1ste soort.
11 do. 2de do.

Van 's Ryks Etabl. van kultuur te Aruba:
7 zakken 1ste soort.
3 do. 2de do.

De genen, die daarin gading hebben, gelieven zich by beslotene biljetten van inschryving, ter opgemelde Administratie te vervoegen op aanstaanden Woensdag, den 10 dezer, des voormiddags uiterlyk te elf ure.

Zullende voor het geheel of een gedeelte, welk laatste echter niet minder zal mogen zyn dan vyf zakken, kunnen worden ingeschreven, en, by de toekenning, *welke geschieden zal voor zoo ver de aangebodene pryzen door het Gouvernement als aannemelyk zullen worden beschouwd, niet uitsluitelyk worden gelet op de hoogere pryzen voor een gedeelte, hetzy van de eerste of wel van de tweede soort, maar op het bod dat, over het geheel genomen, voor het Gouvernement het voordeeligste zyn zal.*

Curaçao den 5 October 1849.
De Administrateur van Financien,
H. KIKKERT.

TE KOOP
by het Gouvernement

1 Baal Merinos Wol 160 lb.
2 do. veredelde do. 450 „

Die daarin gading hebben, gelieven zich by beslotene biljetten van inschryving ter Administratie van Financien te vervoegen op aanstaanden Woensdag, den 10 dezer, des voormiddags uiterlyk te elf ure.

Curaçao den 5 October 1849.
De Administrateur van Financien,
H. KIKKERT.

DE Heer OTTO DOES, Fabrikant in Bijouterien uit Geneve, heeft de eer hierby ter kennis van het publiek te brengen dat hy, naar alle waarschynelykheid, binnen weinige dagen uit deze kolonie zal vertrekken, en verzoekt den genen, die nog voornemens zyn van zyne dienst in het graveren gebruik te maken of wenschen iets van zyne waren te koopen, om hiermede niet lang te wachten.

Curaçao den 5 October 1849.

*** *ONDERTROUWD.*
DANIEL CORSEN
EN
JOHANNA CHARLOTTE SIEKMAN.
Curaçao den 5 October 1849.
Strekkende deze ter kennisgeving aan familie, vrienden en bekenden.

*** *ONDERTROUWD.*
BERNARDUS ANTHONY PRINCE
EN
HELENA VAN DER MUSSEL.
Curaçao den 5 October 1849.
Strekkende deze ter kennisgeving aan familie, vrienden en bekenden.

MEDEGEDEELD.

Met genoegen kan men melden dat Mw. HARTMAN, geb. VAN DER LOO, Schoolhouderesse, woonachtig te Amsterdam, in het voorstel van den Eerw Kerkeraad der Vereenigde Protestantsche gemeente van Curaçao heeft willen treden om alhier eene school voor Meisjes te openen. Volgens eigenhandigen brief, ontvangen met de laatste pakket door Ds. Meijer, zoude Mw. Hartman, vergezeld van haren Echtgenoot, twee kinderen en eene Zuster, de laatste mede belast met het vak van onderwys, op het einde van September aan boord der Nederl. schoenerbrik de Afra, gevoerd door Kapitein Nenneboog, de reis hierheen ondernemen.

Curaçao den 4 October 1849.

☞ Het gedicht, door eene onbekende hand ingezonden, kan niet geplaatst worden, om de algemeen bekende reden: dat door de redactie geene stukken ter plaatsing in de Courant aangenomen worden, zonder dat de schryvers of inzenders derzelven by haar bekend zyn, en tevens dat voor het plaatsen van alle dergelyke stukken betaald moet worden.

Lyst van de ter Koloniale Secretary liggende onafgehaalde brieven, aangebragt sedert de laatste acht dagen.

M. E. van der Dys.	J. van der Schaaf.
M. Oppenheim.	John M. Ellis.
M. A. Correa Jr.	Pedro Balty.
F. L. Geerling.	Jeudah Senior.
J. W. Binkes.	Saml. D Costa Gomez.
P. J. C. van Lamoen.	David Pardo Jr.
J. H. A. de Ruuk.	W. Schneider.
J. Vos.	Felipe Avila.
D. Byl de Vroe.	Joh. J. Jeter.

Curaçao den 5 October 1849.
De Commis, belast met de Post-directie,
JOHN C. GAERSTE.

CURAÇAO.

Vaartuigen in- en uitgeklaard in de laatste acht dagen.

INGEKLAARD—*September.*

28 ned. golet Helena, Henriquez, Pto Cav.
„ „ Schoone Sally, Blan, La Guayra.
ven. „ Victoria, Garcez, Coro.
29 „ „ Ma. Louisa, Curiel, Maracaybo.
21 dom. „ [illegible]
„ „ Ma. Louisa, Vicioso, Sto. Dom.

October.

1 „ „ Petit Marie, Valentine, Barcel.
sp. „ Conde de Luchana, Roca, S. Dom.
gr. „ Johanna, Ellis, Carthagena.
2 ned. „ La Fama, Weeber, Bonaire.
ven. „ Faluche, Monteverde, Margar.
hayt. „ La Force, Neo, Sto. Domingo.
ned. boot Esperansa, Thode Jz., Bonaire.
3 dom. golet Golondrina, Barkmeyer, S. Dom.
am. „ Euphemia, Berry, Martinique.
4 ned. „ Carolina, Kock, St Martha.
fr. barksch. L'Aveuir, Rabolte, Martinique.
5 ven. golet Esperansa, Brown, La Guayra.
ned. „ Esther, Muller, La Guayra.
„ „ Fleur de Marie, Sterling, Po. Cav

UITGEKLAARD—*September.*

28 zw. bark Eagle, Darzey.
am. golet Manson, Perkins.
ven. „ Amalia, Dominguez.

October.

1 ned. „ Ma. Louisa, Curiel.
ven. „ Victoria, Garces.
3 am. „ Catharine, Doyle.
4 ven. „ Active, Torres.
ned. „ Helena, Henriquez.
gr. „ Lafayette, Vos.
ned. bark St. Nicolaas, Neuman.
fr. barksch. L'Association, Boucard.
„ „ L'Avenir, Rabolte.

☞ De Pakketboot EERSTELING vertrekt Woensdag, den 10. De Brievenzak wordt precies te 12 ure gesloten.

De Pakketboot EERSTELING is verleden Dingsdag aangekomen, brengende den brievenzak van de eerste pakket van September.

De berigten in de by deze gelegenheid ontvangene Couranten zyn belangryk; dezelven vermelden dat de vrede in Europa spoedig geheel hersteld zal zyn, en dat de bedryvigheid in den handel zeer toegenomen is; dezelven bevatten tevens de aangename tyding der behaalde overwinning door de Nederlandsche wapens op de opstandelingen in Balie, waardoor de oorlog tegen de Baliesche vorsten geheel en al ten voordeele van het Nederlandsche gouvernement is geëindigd. Betreurenswaardig echter is de tyding des overlydens van den dapperen opperbevelhebber, den Generaal Majoor A. V. MICHIELS, die terwyl hy door eene schitterende overwinning de kroon op zyn werk zette, door een vyandelyk kogel getroffen en den heldendood gestorven is.

Volgens de *N. R. Ct. W. I. Editie* waren in Texel aangekomen:

Den 13 Aug., AFRA, J. NENNEBOOG; den 14, ABRAM, M. R. COLMAN; en lagen in lading voor Curaçao:

Te Rotterdam, MEXICO, J. KUYT; te Amsterdam, AFRA, J. NENNEBOOG, via St. Thomas; en ABRAM, M. R. COLMAN.

In het *Handelsblad* leest men onder dagteekening van Amsterdam den 18 Augustus, het volgende:—

"Er zyn in de laatste dagen te 'sGravenhage onderscheidene langdurige ministerraden en ook afzonderlyke byeenkomsten van sommige ministers gehouden. Men brengt dit in verband met de aanstaande aftreding der Heeren Ryk en Wichers, ministers van marine en justitie, en de benoeming hunner opvolgers. Er worden onderscheidene personen als zoodanig genoemd, doch niet met genoegzame zekerheid, om te worden vermeld."

Frankryk was rustig; de gevreesde dag van den 15 Augustus is voorby gegaan zonder de minste rustverstoring De plegtigheid van dien dag, de geboortedag van Keizer Napoleon, is in de kerk der Invaliden gevierd door het houden van eene mis, waarby de President en de Ministers tegenwoordig zyn geweest. De groote revue, welke by die gelegenheid zoude plaats hebben, is niet gehouden, maar volgens sommige bladen uitgesteld tot den 25.

De schikking der Romeinsche zaken schynt nog altyd ver af te zyn, en vooral schynt het verschil van gevoel over deze zaken in het fransche kabinet steeds voort te duren.

Generaal Lamoricière woonde, in zyne hoedanigheid als gezant van Frankryk aan het hof van St. Petersburg, eene groote wapenschouwing by, welke plaats had ter viering der onderwerping van Görgey. Dit bewys, zegt men, was niet genoegzaam om de deelneming van Frankryk in de overwinning der Russen op de Hongaren aan den dag te leggen; de President heeft hierby een eigenhandig geschrevenen brief gezonden, om den Keizer geluk te wenschen met deze overwinning.

Volgens een berigt in het *Handelsblad* moet de ontvangst van den Generaal Lamoricière zeer schitterend geweest zyn, zoo als slechts vorstelyke personen ten deel valt.—Men heeft zelfs de opmerking gemaakt, dat de Keizer aan een Generaal der Republiek meer eer bewezen heeft, dan aan den Keizer van Oostenryk.

De *National* kondigt aan dat de President der Republiek de hand van zyne nicht, de dochter des Konings van Zweden verzocht en erlangd heeft. Men ontkent dat deze zaak zoo ver gevorderd is, maar erkent dat er onderhandelingen desaangaande hangende zyn.

De President hield zyn verblyf in het paleis van St. Cloud, afgezonderd van het gewoel en de pracht der groote wereld Hy gaat om de twee á drie dagen naar Parys en keert dadelyk naar de bekoorlyke wouden van St. Cloud, het voormalige geliefkoosd verblyf van den Keizer, terug, niet vergezeld van zyne ministers, adjudanten of secretarissen.

De berigten der geheele onderwerping van Hongarye zal veel opziens baren; want terwyl men de tyding van verdere overwinningen door de Hongaren dacht te vernemen, vermelden de berigten dat Görgey zich onvoorwaardelyk, na vooraf bekleed te zyn geweest met het oppergezag in Hongaryen aan den Russischen opperbevelhebber, den Prins Paskewitsch, onderworpen heeft. Dit berigt heeft een ieder, zoo wel in Europa als in de Vereenigde Staten, verrast.

Algemeen gelooft men echter dat deze onvoorwaardelyke onderwerping voorafgegaan is door vredes onderhandelingen, welke de bevrediging van Hongarye ten gevolge zullen hebben. Men is er ver af om Görgey en de andere opperhoofden der Hongaren van verraad te beschuldigen. Naar luid van berigten uit Turkyë waren Bem en Kossuth te Adrianopel aangekomen en hadden zich aldaar aanboord van een Engelsch schip gescheept.

De Milaansche Courant van den 24 Aug. bevestigt het berigt der onderwerping van Venetie aan de Oostenrykers, op den 22 Aug. De voorwaarden zyn door den Veldmaarschalk Graaf Radetzky zelf voorgeschreven, by eene proclamatie van den 14.

De wederzydsche ratificatien van het op 6 Aug. te Milaan gesloten vredes-verdrag tusschen Oostenryk en Sardinie zyn den 17den aldaar uitgewisseld geworden.

Naar luid van brieven uit Berlyn, van den 27 Augustus bevatte de *Kölnische Zeitung* de aankondiging des overlydens van den Grootv. Michael, te Warschau, aan eene beroerte.

Volgens berigten uit Alexandrië was Mehemet-Ali aldaar, op den 2 Augustus, in tachtigjarigen ouderdom, overleden. Hy is te Cairo begraven in de door hem gebouwde prachtige moskee.

Uit eenen brief aan een handelhuis alhier gedagteekend Barbados 8 September 1849," ontleenen wy het volgende :—

" De onlangs door het Britsche Parlement aangenomene Navigatie Wet zal met primo January 1850 in werking komen. By dezelve worden vaartuigen onder alle vlaggen in de havens van de britsche bezittingen toegelaten, en goederen, voortbrengselen van alle landen mogen er ingevoerd en van daar naar alle plaatsen uitgevoerd worden, met uitzondering van den kusthandel. In deze voordeelen kunnen de Nederlandsche vaartuigen deelen, daarom hebben wy het genoegen U dit berigt mede te deelen met aanbieding van onze dienst op dit eiland, aan U en uwe vrienden, enz."

Uit het Algemeen Handelsblad tot den 28 Augustus jl.

Weenen, 18 *Aug.* De gewigtige tyding van de onderwerping van Görgey met zyn leger aan den Oostenrykschen generaal bevestigt zich in allen deele. Vilagos, alwaar hy zich overgegeven heeft, ligt ten N. O. van Arad, zoodat Görgey in vier weken een marsch van ongeveer 150 mylen te midden van de grootste moeijelykheden en steeds door de overmagt bedreigd, heeft afgelegd. Een verzuim van 24 uren van zyne zyde moest hem in de noodzakelykheid van dit besluit gebragt hebben, daar het hem anders gelukt wase zich te vereenigen met de van Temeswar teruggedrongene legermagt van Bem, die zeer aanzienlyk is. Men verzekert, dat Görgey reeds vroeger voorstellen zoude gedaan hebben aan Prins Paskewitsch, om zich te onderwerpen, onder voorwaarde van amnestie, maar dat de maarschalk gezegd had, dat hy slechts in last had den opstand te onderdrukken, en dat de amnestie alleenlyk van den Keizer van Oostenryk konde uitgaan, weshalve hy hem naar den baron Haynau verwezen heeft. Deze laatste moet onder voorbehoud der verdere beschikkingen des Keizers, Görgey's onderwerping aangenomen hebben. Voorts werden nog omtrent deze belangryke gebeurtenis de volgende byzonderheden gemeld. Te Arad werd een groote krygsraad gehouden, aan welken onder anderen Görgey, Kossuth en Bem deel namen. Görgey nam het woord en verklaarde, dat volgens zyne overtuiging de Magyaarsche zaak verloren en verdere tegenstand vruchteloos was en slechts de ondergang des lands zoude veroorzaken. Dadelyk vormde zich eene magtige party, welke zich aan Görgey aansloot en op onderwerping aandrong. Onder de 30- á 40,000 man, welke in de depêche betreffende de overgave vermeld worden, bevindt zich niet alleen het korps van Görgey, maar ook een groot gedeelte van het by Temeswar teruggedrongen belegeringskorps. De meest gecompromitteerden, als Kossuth, Bem en de leden van het opgejaagde parlement, sloegen dadelyk den weg in naar Orsova en moeten reeds op Turksch grondgebied aangekomen zyn. Men zegt, dat Kossuth de rykskleinoodien, waaronder de Hongaarsche rykskroon, heeft medegenomen. Görgey heeft zich overgegeven onder voorwaarde, dat de opperbevelhebber voor hem by den Keizer in de bres zoude springen. Men wil ook, dat tot het besluit van Görgey veel heeft bygedragen, dat de huzaren-regementen, die reeds lang den stryd moede waren, uitdruekelyk geweigerd hebben verder te gehoorzamen.

Het valt niet te ontkennen, dat deze onderwerping van Görgey allergewigtigst is en byna gelyk gesteld wordt met het eindigen van den Hongaarschen oorlog. Görgey, die zich door zyne edele hoedanigheden en groote talenten tot den nationalen held der Magyaren had verheven, wiens heldenmoed en ridderlyke geest zelfs door de vyanden bewonderd werden en zyn heldhaftig volk tot de hoogste geestdrift opvoerde, heeft door zyne onderwerping den doodsteek toegebragt aan den Hongaarschen opstand, te meer daar de glans van zyne bedryven ook den roem van Kossuth hadden begonnen te verduisteren. Men verwacht nu en meldt ook reeds als werkelyk geschied zynde, dat het voorbeeld van Görgey door Klapka en Aulich zal gevolgd worden. Vetter en Perczel en de andere Hongaarsche generalen zyn wel onvermoeide partygangers, maar geenzins zulke generalen en volleerde leger-aanvoerders als Görgey algemeen erkend wordt. Dembinski en Bem vonden als Polen niet gelyken byval onder de Hongaren, welken Görgey in zoo hooge mate hy hen bezat.

— 19 *Aug.* De gewigtige gebeurtenis van de onderwerping van Görgey, welke gisteren op grond van eene telegrafische depêche gemeld werd, wordt thans ook door een Russisch bulletin medegedeeld. Er bleef trouwers geen twyfel over omtrent de waarheid van deze tyding, maar het Russische berigt verschilt in zoover van dat van Haynau, dat, terwyl deze laatste alleen van eene onderwerping op genade en ongenade spraak, het Russische bulletin meldt, dat Görgey by zyne onderwerping alleen de wapenen nedergelegd heeft voor het Russische leger. Hieruit schynt te blyken, dat Görgey zich niet aan Haynau heeft willen overgeven, maar veeleer aan den Russischen veldmaarschalk Paskewitsch de voorkeur heeft gegeven Paskewitsch meldt in genoemd bulletin, dat Hongarye aan de voeten van den Keizer ligt, dat het Hongaarsche leger voor het Russische leger de wapenen nedergelegd heeft, dat de Russische troepen onder Rüdiger de Hongaren omsingelen, dat hy zelf met den opperbevelhebber van het Oostenryksche leger omtrent de verdere maatregelen, ten aanzien van de onderworpen Hongare , *in overleg wil treden*, en dat Görgey in het Russische hoofdkwartier tot op nader bevel van den Keizer van Rusland zal blyven. Uit een en ander schynt te blyken, dat Rusland in de kapitulatie van Hongarye de hand gehad heeft en welligt reeds te voren de bedingen voor zyne hulp gemaakt heeft.

— 20 *Aug.* Overigens bevestigen de officiele rapporten hetgeen wy gisteren van de voornaamste gebeurtenissen op het tooneel des oorlogs gemeld hebben. Verder verneemt men het volgende :

Rüdiger ging den 8sten met zyn korps van Grootwardein naar Arad ; Prins Paskewitz volgde zelf met het hoofdkorps. Rüdiger bereikte den 10den zonder slag of stoot Ris Jeno en vereenigde zich met de voorhoede van Haynau, welke te Tot Komlos stond.— Haynau, die straalsgewyze tegen Temeswar, Arad en den tusschen gelegen straatweg oprukte, behaalde op dien dag eene overwinning voor Temeswar. Görgey, met wien zich de vlugtende overblyfselen van de by Szöreg en Temeswar geslagen legers hadden vereenigd, werd door eene magt van ongeveer 140,000 man omsingeld, in het front door Paskewitsch, in de linkerflank en in den rug door Haynau en de troepen van den Banus, en in de regterflank bedreigd door de troepen, die uit Zevenbergen kwamen opzetten. Hy was aldus letterlyk op een terrein van *naauwelyks een vierkante myl door overmagtige troepen ingesloten*, en Arad was het eenige, waarop hy steunde, welks val echter elk oogenblik te wachten was. Door de kapitulatie van Görgey en de overgaaf van Arad beheerschen thans de verbondene legers de Theiss- en Donaulanden volkomen ; zy houden de Maros en de zuidelyke helling van het Banaatgebergte bezet en staan daardoor in eene sterke positie by de militaire grenzen, zoodat de by Orsova staande vyanden onmogelyk offensief kunnen te werk gaan. Het Magyar. leger, dat op ongeveer 120,000 man geschat wordt, heeft door de kapitulatie van Görgey zyn kern verloren. Te Arad legden 6000 man de wapenen neder, en by Orsova staan nu nog omstreeks 25,000 man ; onder Aulich bevinden zich omstreeks 6000 man by het Plattenmeer ; in de Waaglanden stroopen 6000 man en in Zevenbergen 15000 man.— Daar eene byeentrekking van de onderscheidene troepen thans byna niet denkbaar is, kan men den Hongaarschen oorlog nagenoeg als geëindigd beschouwen. Volgens de jongste berigten heeft Paskewitsch uit Arad een sterk korps naar Zevenbergen gezonden, om den eenigzins in het naauw gebragten generaal Lüders te hulp te komen.

Men verzekert van eene geloofwaardige zyde, dat de met Görgey getroffene schikking geheel van militairen en geenszins van staatkundigen aard is.

Men spreekt van proclamatien, welke Kossuth en Görgey aan de Hongaarsche natie uitgevaardigd hebben ; in de eerste maakt Kossuth bekend, dat de drang der omstandigheden hem genoopt heeft, het lot van Hongarye in handen van de generalen te leggen ; in de tweede moet Görgey de redenen ontwikkelen, waarom hy aan vredes-onderhandelingen boven eene beslissing door de wapenen de voorkeur geeft.

Overigens ontbreken nog altyd nadere byzonderheden over de katastrophe by Vilagos. Sommigen willen, dat men de bron der jongste gebeurtenissen te Warschau moet zoeken, en dat de tegenwoordige schikking slechts een gevolg is van vroegere onderhandelingen. Anderen trekken dit in twyfel, daar het niet het karakter der Russische politiek is met den opstand te onderhandelen. Volgens anderen heerschte in den laatsten tyd geenszins de beste verstandhouding tusschen Kossuth en Görgey en de correspondentie, die na den slag by Schäsburg buit gemaakt is, schynt dit vermoeden te bevestigen. Verder verzekert men, dat Görgey tot zyn besluit gekomen is voornamelyk door het verlangen, om verder bloedvergieten te voorkomen.

— 21 *Aug.* De Banaat is geheel van Hongaren gezuiverd.

Een der dagbladen bevat twee belangryke proclamatien, welke men als het besluit der Hongaarsche omwenteling kan beschouwen. De eerste is door Kossuth en het ministerie onderteekend en bekleedt den generaal Görgey met eene onbeperkte dictatuur. De tweede is door Görgey geteekend en heeft de strekking, om de bevolking terug te houden van verdere geweldadige ondernemingen en tot den vrede genegd te maken.

Terwyl nog altyd de Weener bladen geene verdere byzonderheden mededeelen aangaande de overgaaf van Görgey, bevat een tweede berigt uit Warschau van den 20sten het 19de bulletin van Paskewitsch uit Beretto Uifalos van den 14den en eenige meerdere byzonderheden dienaangaande. Hieruit blykt, dat Görgey, ingevolge afspraken met Rüdiger, met zyn korps uit Arad naar Szellosz getrokken is, alwaar het nederleggen der wapenen zoude plaats hebben. Den 13 naderde Görgey aan het hoofd van zyn staf ons leger, dat het zyne geheel gewapend te gemoet trok. Görgey herhaalde nogmaals aan den generaal Rüdiger, dat hy zich zonder eenige voorwaarde onderwierp en slechts eene gunstige voorspraak van den generaal-veldmaarschalk verzocht, hetgeen hy wederom niet als voorwaarde, maar als genade deed voorkomen. Hierop maakte Görgey zich gereed, zich en zyne troepen over te geven, hetgeen ten 4 ure des namiddags plaats had. In het geheel hebben de wapenen nedergelegd : 11 generalen, 20,000 man infanterie, 2000 man kavallerie en daarby 130 stukken geschut. Toen Görgey onze troepen naderde, riep hy uit : Wat kan men niet met zulke troepen ondernemen en uitvoeren ! Görgey gaf nogmaals zyne bereidwilligheid te kennen, om de onderwerping der overige troepen te bewerken. Kort daarop onderwierp zich de vesting Arad.— Den 14den keerden de troepen van Rüdiger naar hunne vroegere positien terug, de voorhoede naar Szymand en het hoofdleger naar Kisch-Jaro. Het korps van Görgey begoeft zich naar Grootwardein.

— 23 *Aug.* Omtrent Komorn wordt gemeld, dat de belegerden slechts onder voorwaarde van eene volledige amnestie, ja zelfs van herstel in active keizerlyke dienst van al de ambtenaren en officieren, tot overgave bereid zyn. (In het tegenovergestelde geval zoude men de vesting tot den laatsten man verdedigen en in het uiterste geval haar in de lucht doen springen. Overigens is de gemeenschap met Pesth weder vry en zelfs is de gewone post communicatie tusschen Weenen en Temeswar hersteld.

De *W. Ztg.* deelt thans het volgende berigt, ten vervolge op de telegrafische depêche aangaande de onderwerping van Görgey, mede. Uit deze officiele berigten blykt, dat Görgey, na de nederlaag by Waitzen, by herhaling pogingen had aangewend, om met de Russische legerhoofden in onderhandeling te treden, welke echter niet in aanmerking werden genomen. Den 11den echter schreef Görgey uit Arad aan Rüdiger en bood aan, om zich ten gevolge van de ontbinding der voorloopige regering met zyn korps onvoorwaardelyk te onderwerpen aan den Keizer van Rusland. Ook gaf hy als zyne meening te kennen, dat ook de overige legerhoofden zyn voorbeeld zouden volgen. De Prins Paskewitsch gaf aan dit aanbod gehoor, om verder bloedvergieten te voorkomen, en gelaste Rüdiger met zyn korps de opstandelingen in te sluiten en hen te ontwapenen. De 138 kanonnen, welke aan het korps van Görgey werden ontnomen, zyn in Grootwardein gebragt, en de Prins Paskewitsch heeft maatregelen genomen, dat de opstandelingen, die zich hebben overgegeven zoo spoedig mogelyk ter beschikking van hun wettigen Heer, den Keizer van Oostenryk, worden overgeleverd.

De by Orsova byeen getrokken Hongaren schynen den stryd te willen voorzetten.

Men heeft de echtheid der onlangs openbaar gemaakte proclamatien van Kossuth en Görgey in twyfel getrokken. Deze twyfel was echter ongegrond. De baron Haynau heeft beide stukken uit zyn hoofdkwartier Temeswar 14 Aug. ter openbare kennis gebragt met de byvoeging, dat zelfs de opperste hoofden van den opstand alle hoop op het welgelukken hunner zaak beginnen op te geven.

De adjudant des Keizers, graaf Grünne, is naar Temeswar vertrokken met de definitieve bevelen van den Keizer, betreffende de onderworpene Hongaren.

De *Presse* wil weten, dat de voorwaarden der capitulatie van Görgey zyn : integriteit van het koningryk Hongarye, volkomene amnestie, behalve voor 5 personen, die bovendien reeds passen voor buitenlands hebben bekomen.

(Vervolg van de eerste bladzyde.)

grond op een denkbeeld van weinig of geen tegenstand, de positie van Soengej lawas uitgezonderd. De fanatieke houding des vyands, het geheele gemis van de reeds lang verwachte berigten onzer bondgenooten, dat ook reeds by den opperbevelhebber een denkbeeld van verraad, of minstens van onwil, had doen ontstaan, maakte dezen togt onmogelyk, te meer, daar wy niet hadden kunnen vooruitrukken, zonder Kasoemba sterk bezet te houden, om de communicatie met onze basis open te houden.

Ik had te Kasoemba kunnen blyven, en dit zelfs zonder dadelyk gevaar, daar het wel niet te verwachten was, dat de vyand eenen tweeden nachtelyken aanval zoude wagen; maar het in bezit houden van deze kampong was voor my van geen dadelyk belang, daar de regeling der politieke aangelegenheden, door Uwe Excellentie's instructie van den 1 Maart La. L. geheim, niet op my was overgegaan; en te meer dewyl de kampong allengs allerwegen in den brand geraakte.—Het meerendeel der opper-officieren hadden het initiatief genomen, om my op de moeijelykheid der bezetting van de kampong opmerkzaam te maken.

Daar het bovendien maar al te blykbaar was, dat de troepen rust noodig hadden, dat zelfs het marine-bataljon door den marsch van den vorigen dag van vermoeijenis was uitgeput, keerde ik naar *Padang Cove* terug.

Naar hetgeen de opperbevelhebber my zelf gezegd had, bestonden er alle consideratien, om den Dewa-agong van Klonkong in functie te laten. Zyne favoriet amokh-plaats (Soengej lawas) was veroverd, zyne legermagt verslagen, en zyne versterkte kampong ingenomen; de tuchtiging was inderdaad volbragt, al konde dezelve dan ook niet tot de uiterste grenzen gebragt worden.

Wy bleven intusschen tot 11 ure des morgens in positie, om elk denkbeeld van eenen gedwongenen terugtogt weg te nemen. Ten 11 ure rukten de troepen by échelons naar Soengej lawas en zoo verder naar Padang-Cove terug.

Ik zend met dit rapport Uwer Excellentie's adjudant, Jhr. Th. van Capellen naar Batavia, om alles aan te vullen wat aan dit rapport ontbreekt, en de verdere bevelen van Uwe Exc. omtrent de expeditionaire troepen, ook die welke te Beliling [illegible] laten, te ontvangen.

Ik hoop, dat ik op het verrigte de goedkeuring van Uwe Excellentie zal mogen verkrygen. Had ik slechts myne neiging gevolgd, dan had ik welligt gepoogd, om te voltooijen, wat door den opperbevelhebber begonnen was. Dit ware echter slechts zucht naar roem geweest, welligt met opoffering van groote belangen.

Ik heb myne neiging ten offer gebragt aan de noodwendigheid, om zoo min mogelyk nieuwe offers te brengen voor eene taak, die eigenlyk reeds met de verovering van Karang-Assam volbragt was, daar toch de gezamentlyke Balinesche Vorsten voor den tegenwoordigen Dewa-agang geintercedeerd hadden.

Het getal der dooden by dezen togt is geweest: de opperbevelhebber, de 1ste luit. J. W. H. Sindicus van het 5de bat. infanterie, de luit. ter zee 1ste klasse, Nonbuis, beiden op den marsch gestorven, ten gevolge van de vermoeijenissen, benevens vier onder-officieren en soldaten; de gekwetsten zyn: de officier van gezondheid 3de klasse Scheiner, van de landmagt, de officier van gezondheid Everts, van het marine-bataljon, de 2de luit. J. A. Daniels, van het 5de bataljon, en 25 onder-officieren en manschappen.

De laatste berigten luiden, dat de Radja van Beliling benevens de Goestie Djilantiek het leven verloren hebben; welke tyding echter nog bevestiging noodig heeft.

De Luitenant-Kolonel VAN SWIETEN.

PADANG (BALIE), 3 *Juny*. Indien het my smartelyk geweest is in myn vorig rapport van den 26sten Mei ll. No. 292, eene treurige tyding te moeten mededeelen, thans is het my aangenaam, die door eene verblydende te kunnen doen volgen, namelyk: het aanbod eener onvoorwaardelyke onderwerping, welke de Dewa Agong van Klongkong, benevens de Radja's van Gianjar en Mengoei gedaan hebben.

Na het vertrek van Zr. Ms. stoomschip Etna naar Batavia, en na dat alle voorzorgen genomen waren, die voor eene goede bewaking en de verzekering van de rust onzer troepen vereischt werden, liet op den 20sten Mei, door tusschenkomst van de Goestie Gedeh Rai, kommandant der Lombuksche troepen, en voorloopig het ryk van Karang-Assam besturende, zendelingen naar Klongkong rigten, om den Dewa Agong te doen weten, dat het Nederlandsche gouvernement, volkomen gezegevierd hebbende in deszelfs bedoelingen, om de vorsten te tuchtigen, die aan hetzelve vyandig zyn, gelyk ook de Dewa Agong van Klongkong dit had bespeurd in de nederlaag, die zyne strydmagt te Soengie Lawas en te Kasoemba had ondergaan, het Gouvernement niet te min in het belang des volks, een einde willende maken aan het verdere bloedvergieten, als een edelmoedige vyand den Dewa Agong aanbood, om nog by het Gouvernement in onderwerping te komen, onder belofte alsdan op den zetel van Klongkong te zullen blyven, met mededeeling tevens, dat indien binnen den tyd van acht dagen geen voldoend antwoord zoude zyn gekomen, onze magt andermaal, en dan vereenigd met die van Lombok, zoude oprukken, en dat dan Klongkong een gelyk lot als Kasoemba zoude ondergaan.

Deze bedreiging werd ondersteund door eene expeditie, die Zr. Ms. stoomschip Hekla, op myn verzoek, met goed gevolg, naar Soengie Lawas gedaan heeft, om de Balinezen, die aldaar op nieuw post gevat hadden, te verdryven, en hen meer bekend te maken met de middelen van uitvoering, die wy bezitten, om hen van allerwege te teisteren, in geval een tweede togt naar Klongkong noodig mogt zyn.

Op myne boodschap kwam den 1sten Juny het antwoord: dat de Dewa Agong van Klongkong, benevens de Radjas van Gianjar en Mengoei, eene byeenkomst verzochten met den Goestie Gedeh Rai, die in den morgen van den 2den Juny te halverwege hier en Kasoemba in het gebergte, zoude plaats hebben. Goestie Gedeh Rai verzocht en verkreeg daartoe myne toestemming, met de opdragt, dat, indien de stemming dezer vorsten mogt wezen, gelyk ik dit verwachtte, hy ze dan uitnoodigen moest, om in de vergadering te verschynen, die omstreeks den 6den dezer zoude plaats hebben. Ik had namelyk al de bevriende, of in onderwerping gekomene Vorsten bescheiden, om den 6den Juny aanstaande by my te komen, met het doel, om by de terugkomst van Zr. Ms. stoomschip Etna met de bevelen van Uwe Excellentie, dadelyk tot eene afdoening van zaken te komen, wyl de ontbieding der Vorsten van [illegible] ruim zes dagen vorderde.

In de byeenkomst, op den 2den dezer gehouden, is namens den Dewa Agong van Klongkong—die zich wegens zyne hooge jaren heeft verschoond in persoon te komen—deszelfs neef verschenen, Tjokorda Rai, terwyl de Radjas van Gianjar en Mengoei in persoon zyn gekomen.

Zy hebben beloofd, zich te zullen onderwerpen aan de voorwaarden, die het gouvernement hun zou opleggen; met de nieuw ingestelde regeringen in vrede te willen leven, en aangenomen, om in de eerstkomende vergadering op den 6den dezer te verschynen.—Zy waren overigens vergezeld van een klein getal volgelingen, en hadden niets van de arrogante wyze van ontmoeting, die te Singaradja en te Sangsiet de Vorsten van Karang-Assam en Beliling door het medenemen hunner strydbare magt hadden aan den dag gelegd. Ik wil hopen, dat zy in die goede gezindheden zullen blyven.

Volgens de informatien, die de zendelingen van Goestie Gedeh Rai ingewonnen hebben, by hun gezantschap naar Klongkong, zoude het verlies der Balinezen op den 24sten en 25sten Mei geweest zyn duizend dooden en acht honderd geblesseerden. Dit getal komt goed overeen met de schatting, die wy daarvan gemaakt hebben. Dat de verhouding der dooden grooter geweest is, dan die der gekwetsten laat zich verklaren door den korten afstand, waarop de vyand steeds onder het bereik onzer vuurwapenen is geweest. Onder de gesneuvelden zyn vele hoofden, onder welke, zegt men, de Radja van Gelgel behoort.

In myn vorig rapport had ik de eer Uwe Exc. mede te deelen, dat de Radja's van Karang-Assam en Beliling, benevens de Goestie Djielantiek het leven zouden hebben verloren; dat dit berigt evenwel nog bevestiging vorderde. Deze bevestiging is verkregen door het vertoonen der drie krissen, welke Goestie Gedeh Rai van Lombok hier gebragt heeft. Een derzelve had aan de schede, sporen eener lanssteek, die op de kris was afgestuit.

De aanval, die op den 17, 18 en 22sten Mei door Badong op Mengoei gedaan is, was volgens schryven van den Heer Lange, van 26 Mei ll., met eené nederlaag geëindigd, waarby Badong totaal teruggeslagen was en een verlies van 30 dooden en 100 gekwetsten had gehad. Dit had te Badong groote verslagenheid verwekt, welke nog vermeerderd was door de zekerheid, dat Radja Pang van Gianjar de zyde van Badong verlaten en die van Klongkong gekozen had.

Uit de berigten, die wy van onderscheidene zyden bekomen hebben, is het dan ook thans met zekerheid bekend, dat de radja Pang van Gianjar, dien wy onzen bondgenoot waanden, den Dewa Agong van Klongkong met 4000 man is te hulp gekomen.—Welk contingent Tabanan en Mengoei geleverd hebben is niet bekend geworden.

Ik heb de eer Uwe Exc. aan te bieden eenen staat der officieren, onder-officieren en manschappen, welke wegens hunne verrigtingen op 24 en 25 Mei vermelding verdienen en van eenige anderen, die voor hunne verrigtingen op 15 en 16 April, verzuimd waren te worden vermeld. Het bekend maken in de courant van de naamlysten dergenen, die vroeger aan Uwe Exc. gesignaleerd zyn, doet my aan Uwe Exc. de bede rigten, om op gelyke wyze ook de namen te publiceren van hen, die op deze staten voorkomen.

Met den toestand der zieken gaat het niet ongunstiger; zoo de wending ook niet geheel voordeelig is, is de ziekte ook niet toegenomen. Wy hebben echter het afsterven van den kapitein J. Vorstenbos, van het 13de bataljon infanterie en den officier van gez. L. Stabel te betreuren.

Op den 30sten Mei zyn te Padang teruggekomen de luit.-kol. C. A. de Brauw, chef van den staf, en de majoor F. J. Sorg, die hunne dienst dadelyk weder aanvaard hebben.

Het zal U. Exc. aangenaam zyn om te vernemen, dat er tusschen marine en landmagt eene wenschenswaardige eensgezindheid bestaat, zoodat van de zyde der marine niets dan medewerking ontmoet wordt, om aan het algemeen doel deel te nemen.

VAN SWIETEN.

BATAVIA, 19 *Juny*. De op 6 Juny te Padang bepaalde conferentie der vorsten was tot den 10den uitgesteld, in afwachting van de terugkomst van Zr. Ms. stoomschip Etna en van de aankomst dier vorsten, die tot dat einde aanzienlyke afstanden moesten doorloopen.

Intusschen was aldaar aangekomen de Punggawa of Ryksbestuurder van Beliling, terwyl de Dewa Agong van Klongkong in eenen brief van den 5den herhaald had zyne genegenheid, om zich aan het Nederlandsche gouvernement te onderwerpen; en de Radja van Gianjar had doen weten, dat hy, de party gekozen hebbende van Klongkong, doen zoude wat deze doen zal.

De troepen bewaarden eene dreigende houding, welke op den gang der onderhandelingen geenen kwaden indruk had.

Uit een later rapport van den Hertog van Saxen Weimar, gedagteekend: Beliling, 18 Juny 1849, blykt nog, dat de troepen successivelyk naar Padang aan de Cove waren geretourneerd en dat het laatste corps den 17 des ochtends ten 7½ ure geëmbakeerd was. De Hertog zelf was den 17den met Zr. Ms. stoomschip Etna, met het halve 14de bataljon aan boord, naar Beliling gestoomd en den 18 des morgens daar aangekomen. Z. D. H. had eene inspectie gehouden over het fort, het kampement en de troepen te Beliling, en heeft de magt, hem door den gouverneur generaal by een besluit van 4 Juny verleend, om de zaken met Balie te beslechten, overgedragen aan den luitenant-kol. van Swieten.

Na eene voorgenomen ontmoeting van den Hertog, gezamentlyk met den luit.-kol van Swieten en den kapt. adj. van Capelle, met den Radja van Bangli, tot regeling van zaken, zoude de Hertog de terugreis naar Soerabaja aannemen. Z. D. H. had het einde der expeditie aan de troepen bekend gemaakt by de volgende dagorder, gedagteekend Padang (Balie), dd. 16 Juny:

"Het is met een waar gevoel van [illegible] dat ik aan officieren, onder-officieren, soldaten en matroozen, de land- en zeemagt uitmakende der derde Baliesche expeditie, kan bekend maken, dat de oorlog tegen de Baliesche Vorsten geheel en al ten voordeele van het Nederlandsche gouvernement is geëindigd.

"Deze roemvolle uitkomst is men alleen aan uwe dapperheid, aan uwe krygstucht en aan het beleid uwer bevelhebbers verschuldigd. Gy hebt weder eene nieuwe eervolle bladzyde aan de krygsgeschiedenis van het indische leger gehecht. Het heeft my leed gedaan geen getuige van uwe heldendaden te kunnen wezen. Zy zullen echter daarom niet minder onuitwischbaar in myn geheugen gevestigd blyven.

"Leve de Koning!

Hertog B. VAN SAXEN WEIMAR-EISENACH."

(Alg. Handelsb.)